

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о проректора з наукової роботи
Микола ДИВАК
« 31 » жовтня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

**«МУНІЦИПАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ТА
СОЦІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ»**

рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
галузь знань – 28 Публічне управління та адміністрування
спеціальність – 281 Публічне управління та адміністрування
освітньо-наукова програма – «Публічне управління та адміністрування»

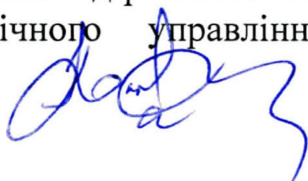
Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

Форма навчання	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (смін.) (год.)	Самост. робота (год.)	Разом (год.)	Форма контролю
Денна	2	20	20	80	120	Іспит

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол № 9 від 31.05.2023 року).

Робочу програму склав д-р екон. наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Зав. кафедри
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Розглянуто і схвалено групою забезпечення спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування”, протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності
д-р екон. наук, професор

Алла МЕЛЬНИК

Гарант ОНП
д-р екон. наук, професор

Алла МЕЛЬНИК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій»

1. Опис дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій»

Дисципліна – Економіка публічного	Галузь знань, напрям, підготовки, спеціальність, ОКР	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 28 "Публічне управління та адміністрування"	Обов'язкова Мова викладання: українська
	Спеціальність: 281 "Публічне управління та адміністрування"	Рік підготовки: <i>Денна – I</i> Семестр: <i>Денна – II</i> Заочна - II
	Ступінь вищої освіти – доктор філософії	Лекції <i>Денна – 20 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 20 год.</i>
Загальна кількість годин - 120		Самостійна робота: <i>Денна – 80 год.</i>
Тижневих годин: 12 аудиторних годин: 4		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни

2.1. Метою викладання дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій» є вивчення теоретичних засад муніципального управління; засвоєння механізмів практичної реалізації елементів інструментарію муніципального управління; оволодіння принципами формування ефективних вертикальних та горизонтальних взаємодій органів місцевого самоврядування; опанування сучасними методами управління муніципальними галузево-функціональними комплексами; вивчення особливостей муніципального управління в зарубіжних країнах для адаптивного використання його в практичній роботі органів місцевого самоврядування в Україні.

У результаті вивчення дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій» аспіранти повинні:

— *знати*: теоретико-методологічні засади муніципального управління як механізму ефективного управління розвитком громади; систему

нормативно-правового забезпечення управлінської діяльності місцевого самоврядування в Україні та її проблеми; особливості реалізації важелів інструментарію муніципального управління; характер вертикальних та горизонтальних зовнішніх взаємодій органів місцевого самоврядування; принципи сучасного управління галузево-функціональними комплексами громади; загальні засади організації та здійснення муніципального управління в зарубіжних країнах.

— *вміти*: на основі використання загальнонаукових та спеціальних методів розчленовувати систему громади на окремі підсистеми з метою виявлення проблем та пошуку шляхів підвищення ефективності їх функціонування; розробляти набір конкретних інструментів управління розвитком громад з урахуванням їх територіально-функціональних особливостей, ситуативних характеристик внутрішнього й зовнішнього середовища; будувати логічно-структурні схеми взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державного управління, фінансово-кредитними установами та підприємницьким сектором, шукати слабкі ланки цієї взаємодії й розробляти пропозиції з її удосконалення; проводити обґрунтування вибору певних механізмів управління муніципальними галузево-функціональними комплексами; адаптувати прогресивний зарубіжний досвід муніципального управління в практику управлінської діяльності органів місцевого самоврядування України.

2.2. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК08. Здатність брати участь в процесі формування публічної політики на регіональному та місцевому рівнях, застосовувати технології стратегування в регіональному та муніципальному управлінні.

СК09. Спроможність аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні методики емпіричного дослідження проблем об'єктів публічного управління та використовувати отримані результати і висновки для наукового дослідження.

2.4. Результати навчання:

У результаті вивчення дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій» аспіранти повинні досягнути такі програмні результати навчання:

ПРН08. Аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні моделі та практики національної економіки та системи управління нею.

ПРН10. Формувати системні підходи до дослідження проблематики функціонування організації різних сфер суспільного життя та публічного управління ними.

3. Зміст дисципліни “Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій”

Тема 1: “Сутність та законодавча база муніципального управління”.

Поняття муніципального управління. Місцеве самоврядування. Теорії місцевого самоврядування. Громада.

Співвідношення термінів “муніципальний”, “місцевий”, “комунальний”. Базові поняття муніципального управління: муніципалітет, місцеве співтовариство (спільнота), питання місцевого значення, муніципальне господарство, муніципальна власність, муніципальна служба.

Європейська Хартія місцевого самоврядування. Система законодавчої бази муніципального управління в Україні. Конституція України та Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” як засадничі нормативно-правові акти в сфері муніципального управління. Нормативне регулювання бюджетних і податкових прав місцевого самоврядування. Законодавча база управління комунальною власністю. Проблеми розвитку та удосконалення законодавчої бази муніципального управління в Україні.

Тема 2: “Побудова системи муніципального управління”.

Види підсистем муніципального управління. Організаційна підсистема муніципального управління. Суб’єкти муніципального управління. Об’єкти муніципального управління. Внутрішнє й зовнішнє середовище муніципального управління. Функціональна підсистема муніципального управління. Інструментальна підсистема муніципального управління. Міжмуніципальне співробітництво.

Тема 3: «Інструментарій муніципального управління».

Стратегія як основа управління розвитком громади. Управління фінансовими ресурсами громади. Маркетинг для інформаційного забезпечення управління громадами. Проектний менеджмент як складова муніципального управління. Логістика для управління ресурсопотоками. Завдання кадрового менеджменту для успішного управління громадами. Інформаційні технології в муніципальному управлінні. Завдання й заходи з управління ризиками. Антикризове управління громадами. Ситуаційне муніципальне управління.

Тема 4: “Вертикальні взаємодії органів муніципального управління”.

Взаємодії з регіональними органами державного управління. Інструменти збалансування інтересів органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади. Цільові регіональні програми: цілі, переваги та види. Міжбюджетні відносини. Принципи міжбюджетних відносин. Бюджетування регіональних бюджетів. Взаємодії з органами державної казначейської служби та фіскальної служби. Казначейське виконання місцевого бюджету.

Тема 5: “Розвиток підприємництва в системі муніципального управління”.

Роль підприємницького сектору в розвитку громади. Взаємодія органів місцевого самоврядування з суб'єктами великого та середнього бізнесу. Механізм залучення підприємницьких структур до реалізації муніципальних програм. Малий бізнес в громаді. Проблеми розвитку малого бізнесу та шляхи їх вирішення. Форми підтримки малого бізнесу на муніципальному рівні.

Тема 6: “Управління галузево-функціональними комплексами на території громади”.

Управління системою охорони здоров'я в громаді. Медичне страхування. Бюджетування муніципальної системи охорони здоров'я. Взаємодія з установами охорони здоров'я. Соціальний захист як об'єкт муніципального управління. Принципи соціальної роботи в громаді. Взаємодія з установами соціального захисту. Управління освітою в громаді. Взаємодія з освітніми установами. Фінансування муніципальних закладів освіти. Управління муніципальним пасажирським транспортом. Планування розвитку громадського транспорту: світовий та вітчизняний досвід. Взаємодія з муніципальними транспортними організаціями. Управління житлово-комунальним господарством. Впровадження нових механізмів господарювання в муніципальний житлово-комунальний сектор. Регулювання тарифів на житлово-комунальні послуги. Розроблення стратегії розвитку житлово-комунального господарства. Реалізація житлово-комунальних проектів. Взаємодія з правоохоронними органами. Муніципальні форми охорони правопорядку.

Тема 7: “Організація муніципального управління в зарубіжних країнах”.

Загальна характеристика муніципального управління в зарубіжних країнах. Моделі взаємодії органів центральної влади та місцевого управління в зарубіжних країнах. Особливості організації місцевого управління в окремих зарубіжних країнах та можливості адаптації їх досвіду в Україні. Організація муніципального управління в США. Організація муніципального управління в Німеччині. Організація муніципального управління в Франції. Організація муніципального управління в країнах Скандинавії. Організація муніципального управління в Польщі. Загальна характеристика фінансової системи місцевих органів управління в зарубіжних країнах.

Тема 8: “Реалізація функцій органів муніципального управління в управлінні соціально-економічним розвитком територій в зарубіжних країнах”.

Організація надання послуг в зарубіжних країнах: основні моделі. Система соціального захисту населення в зарубіжних країнах. Особливості управління муніципальною власністю в окремих зарубіжних країнах.

Підтримка підприємництва в системі муніципального управління зарубіжних країн. Особливості стратегічного планування в муніципальному управлінні зарубіжних країн.

4. Структура дисципліни “Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій”

(денна форма навчання)

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи
Тема 1. Сутність та законодавча база муніципального управління.	2	2	10	Тестування
Тема 2. Побудова системи муніципального управління.	2	2	10	Тестування
Тема 3. Інструментарій муніципального управління.	4	4	10	Тестування
Тема 4. Вертикальні взаємодії органів муніципального управління.	4	4	10	Тестування
Тема 5. Розвиток підприємництва в системі муніципального управління.	4	4	10	Тестування
Тема 6. Управління галузевими функціональними комплексами на території громади.	4	4	10	Тестування
Тема 7. Організація муніципального управління в зарубіжних країнах.	2	2	10	Тестування
Тема 8. Реалізація функцій органів муніципального управління в управлінні соціально-економічним розвитком територій в зарубіжних країнах.	2	2	10	Тестування
Разом	20	20	80	Екзамен

5. Тематика практичних занять.

Практичне заняття № 1 (2 год.)

Тема. Сутність та законодавча база муніципального управління.

Мета. Набуття навичок застосовувати системний підхід до управління громадами.

- Обговорення питань теми:
 - Громада як об’єкт муніципального управління.
 - Муніципальні послуги як продукт діяльності громади.
 - Сутність муніципального управління.
 - Нормативно-правова база муніципального управління.
- Програмований контроль.
- Розв’язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Практичне заняття № 2 (2 год.)

Тема. Побудова системи муніципального управління.

Мета. Набуття навичок застосовувати системний підхід до управління громадами як складних організацій на основі менеджерського підходу.

- Обговорення питань теми:

Система муніципального управління та загальна характеристика її елементів.
Організаційна підсистема муніципального управління.
Функціональна підсистема муніципального управління.
Інструментальна підсистема муніципального управління.
Міжмуніципальне співробітництво.

2. Програмований контроль.
3. Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Практичне заняття № 3 (4 год.)

Тема. Інструментарій муніципального управління.

Мета. *Набуття навичок застосовувати систему інструментарію муніципального управління.*

1. Обговорення питань теми:
 - Стратегія як основа управління громадами.
 - Фінансовий менеджмент для управління фінансовими ресурсами громади.
 - Маркетинг для інформаційного забезпечення управління громадами.
 - Проектний менеджмент як складова муніципального управління. Логістика для управління ресурсопотоками.
 - Завдання кадрового управління в місцевому самоврядуванні.
 - Інформаційні технології в муніципальному менеджменті.
 - Завдання й заходи з управління ризиками.
 - Антикризове управління громадами.
 - Ситуаційне муніципальне управління.
2. Програмований контроль.
3. Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Практичне заняття № 4 (4 год.)

Тема. Вертикальні взаємодії органів муніципального управління.

Мета. *Набуття практичних навичок налагодження та реалізації взаємодії регіональними органами державного управління та збалансування інтересів органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади.*

1. Обговорення питань теми:
 - Взаємодії з регіональними органами державного управління.
 - Інструменти збалансування інтересів органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади.
 - Цільові регіональні програми: цілі, переваги та види.
 - Міжбюджетні відносини. Принципи міжбюджетних відносин.
 - Бюджетування регіональних бюджетів. Казначейське виконання місцевого бюджету.
2. Програмований контроль.
3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язування задач.

Практичне заняття № 5 (4 год.)

Тема. Розвиток підприємництва в системі муніципального управління

Мета. *Набуття практичних навичок визначення напрямів розвитку підприємництва та впровадження механізмів його розвитку.*

1. Обговорення питань теми:
 - Роль підприємницького сектору в розвитку громади.
 - Взаємодія органів місцевого самоврядування з суб'єктами великого та середнього бізнесу.
 - Механізм залучення підприємницьких структур до реалізації муніципальних програм.
 - Малий бізнес в громаді. Проблеми розвитку малого бізнесу та шляхи їх вирішення.
 - Форми підтримки малого бізнесу на муніципальному рівні.

2. Програмований контроль.
3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язування задач.

Практичне заняття № 6 (4 год.)

Тема. Управління галузево-функціональними комплексами на території громади

Мета. Набуття практичних навичок управління галузево-функціональними комплексами громади.

1. Обговорення питань теми:
 - Поняття галузево-функціональних комплексів громад.
 - Управління житлово-комунальним господарством.
 - Управління муніципальним пасажирським транспортом.
 - Управління системою освіти в громаді.
 - Управління системою охорони здоров'я в громаді.
 - Забезпечення правопорядку в громадах.
2. Програмований контроль.
3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язування задач.

Практичне заняття № 7 (2 год.)

Тема. Організація муніципального управління в зарубіжних країнах

Мета. Набуття практичних навичок виокремлювати характерні риси побудови системи влади в певній країні для визначення моделі взаємодії органів центральної влади та місцевого управління.

1. Обговорення питань теми:
 - Загальна характеристика муніципального управління в зарубіжних країнах.
 - Моделі взаємодії органів центральної влади та місцевого управління в зарубіжних країнах.
 - Особливості організації місцевого управління в окремих зарубіжних країнах та можливості адаптації їх досвіду в Україні.
 - Організація муніципального управління в США.
 - Організація муніципального управління в Німеччині.
 - Організація муніципального управління в Франції.
 - Організація муніципального управління в країнах Скандинавії.
 - Організація муніципального управління в Польщі.
 - Загальна характеристика фінансової системи місцевих органів управління в зарубіжних країнах.
2. Програмований контроль.
3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язування задач.

Практичне заняття № 8 (2 год.)

Тема. Реалізація функцій органів муніципального управління в управлінні соціально-економічним розвитком територій в зарубіжних країнах

Мета. Набуття практичних навичок дослідження, виявлення перспективних напрямів удосконалення та впровадження зарубіжного досвіду управління та розвитком громад.

1. Обговорення питань теми:
 - Організація надання послуг в зарубіжних країнах: основні моделі.
 - Система соціального захисту населення в зарубіжних країнах.
 - Особливості управління муніципальною власністю в окремих зарубіжних країнах.
 - Підтримка підприємництва в системі муніципального управління зарубіжних країн.
 - Особливості стратегічного планування в муніципальному управлінні зарубіжних країн.
2. Програмований контроль.
3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язування задач.

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема та зміст самостійної роботи	Кількість годин	Форма представлення
1.	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, навчальної та наукової літератури, періодичних видань.</p> <p>Теми творчих робіт (есе):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алгоритми стратегічного планування розвитку громади. 2. Методологія стратегічного управління розвитком громади. 3. Управління муніципальними фінансовими ресурсами: його завдання, функції, об'єкти та суб'єкти. 4. Муніципальний фінансовий механізм та його структура. 5. Бюджетування в управлінні муніципальними фінансовими ресурсами. 6. Бюджетний та фінансовий аналіз як інструменти фінансового управління в громаді. 7. Аналіз ресурсів громади. 8. Оцінка інвестиційної привабливості громади. 9. Використання маркетингових інструментів для забезпечення зв'язків з громадськістю в громаді. 10. Управління муніципальним проектом та узгодження інтересів його учасників. 11. Система муніципальної логістики. 12. Логістика товарних потоків в громаді. 13. Фінансова логістика в муніципальному управлінні. 14. Управління ризиками в муніципальному управлінні. 15. Побудова системи антикризового управління в муніципальному управлінні. 16. Спеціальні технології антикризового управління розвитком громади. 17. Сфери інформатизації в муніципальному управлінні. 18. Особливості використання інформаційних технологій в окремих сферах місцевого господарства. 19. Проектування й використання інформаційних технологій та муніципальної інформаційної інфраструктури. 20. Ситуаційне муніципальне управління. 21. Побудова системи кадрового управління в органах місцевого самоврядування громади. 22. Принципи муніципальної корпоративної культури. 23. Розвиток персоналу муніципального управління. 	20	Підготовка інформаційних повідомлень або пошукових робіт з проблемних питань

	<p>24. Особливості формування кадрового персоналу в органах місцевого самоврядування, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях.</p> <p>25. Взаємодії органів місцевого самоврядування з регіональними органами державної виконавчої влади.</p> <p>26. Міжмуніципальне співробітництво та партнерство.</p>		
2.	<p>Оволодіння інструментарієм муніципального управління:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дослідження практики застосування інструментів муніципального управління в діяльності органів місцевого самоврядування; – виявлення проблем застосування технологій муніципального управління в забезпеченні розвитку громад 	20	Підготовка доповідних та аналітичних записок
3.	Виконання індивідуального завдання	20	Індивідуальна робота
4.	Пошук інформації за темами дисципліни в мережі Інтернет	20	Електронна база даних
	Всього	80	

7. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН; практичні заняття; семінари; індивідуальні заняття; тренінгові вправи; групова робота, комунікативні техніки, робота в Інтернет, а також методи опитування, тестування, ділового та імітаційного моделювання.

8. Методи оцінювання

В процесі вивчення дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи: поточне опитування; розв'язання управлінських ситуацій; оцінка підготовлених есе; виконання та захист індивідуальних завдань; екзамен.

Структура підсумкової оцінки за дисципліну:

1. Поточне опитування, розв'язання управлінських ситуацій – 20 %.

2. Захист есе – 20 %.
3. Захист індивідуального завдання – 20 %.
4. Екзамен – 40 %.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

9. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-8
2	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-8

Перелік методичних вказівок та розробок з дисципліни

№	Найменування	К-ть примірників
1.	Монастирський Г.Л. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій». Тернопіль, ЗУНУ, 2021. 100 с	50
2.	Монастирський Г.Л. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій». Тернопіль: ЗУНУ, 2021.	Електронний комплекс в системі MOODLE.
3.	Монастирський Г.Л. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з вивчення дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій». Тернопіль: ЗУНУ, 2021.	Електронний комплекс в системі MOODLE.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Борисова Т., Монастирський Г., Крулевський А. Інтернет-дослідження комунікаційної активності надавачів послуг міського громадського транспорту України. Економічний аналіз. Тернопіль. 2019. Том 29. № 1. С. 7-12. <http://dx.doi.org/10.35774/econa2019.01.007>
2. Головка К. В. Систематизація муніципального законодавства: український досвід: монографія; ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". Херсон : Гельветика, 2019. 449 с.
3. Любченко П. М. Муніципальне право: підручник; НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2019. 510 с.
4. Камардіна Ю. В. Муніципальна реформа в Україні та державах-членах Європейського Союзу в умовах європейської міждержавної інтеграції: порівняльно-правове дослідження [за ред. О. О. Гріненко]; Ін-т законодавства Верхов. Ради України . Одеса : Фенікс, 2020. 221 с.
5. Мельник А.Ф., Монастирський Г.Л., Дудкіна О.П. Муніципальний менеджмент: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. / Тернопіль: ТНЕУ, 2019.
6. Менеджмент муніципальних послуг: навч. посіб. / [Г. А. Борщ та ін.] ; за ред. О. С. Ігнатенка ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. регіон. упр., місц. самоврядування та упр. містом. Київ : НАДУ, 2018. 142 с.
7. Монастирський Г., Борисяк О. Екологічні та енергоефективні підходи до забезпечення інноваційного розвитку муніципальної транспортної логістики. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2019. Вип. 4. С. 7–18. <https://doi.org/10.35774/visnyk2019.04.007>
8. Монастирський Г., Борисяк О., Коцур А. Політика екологічної диверсифікованості у системі управління муніципальним транспортом. Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України. 2019. Вип. 24. С. 4-14. <http://rarrpsu.tneu.edu.ua/index.php/rarrpsu/article/view/348>
9. Монастирський Г., Волосюк М. Інституційні дисбаланси моделі управління розвитком території. Вісник економіки. 2021. Вип. 4. С. 23–37. <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.04.023>
10. Монастирський Г.Л. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з вивчення дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій». Тернопіль: ЗУНУ, 2021.
11. Монастирський Г.Л. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій». Тернопіль: ЗУНУ, 2021.
12. Монастирський Г.Л. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Муніципальне управління економічним та соціальним розвитком територій». Тернопіль, ЗУНУ, 2021. 100 с
13. Монастирський Г.Л., Борисова Т.М. Соціально-економічні передумови та перспективи розвитку ринку послуг міського громадського транспорту Тернополя. Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр ТНЕУ «Економічна думка», 2018. Том 28. № 1. С. 23-29. <http://dx.doi.org/10.35774/econa2018.01.023>
14. Монастирський Г.Л., Волосюк М. Диверсифікація державної політики управління місцевим економічним розвитком. Проблеми системного підходу в економіці. 2022. Вип. 2. С. 22-29. <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2022-2-3>
15. Монастирський Г.Л., Савчук Д.М. Модернізаційний підхід до управління економічним розвитком громад. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія «Економіка та менеджмент». 2018. № 15. С. 38-46. https://nonproblem.net/wp-content/uploads/2019/12/2018_15_038.pdf

16. Наукові основи та імплементація світових практик місцевого самоврядування і об'єднання територіальних громад: [колект. монографія] / під заг. ред. проф. Сазонця І. Л. ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування, РВП "Центр розвитку місцевого самоврядування". Рівне : Волинські обереги, 2017. 214 с.
17. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування в Україні: стан, виклики, перспективи здійснення: наук. доп. / [В. С. Куйбіда та ін.] ; за заг. ред. В. С. Кубійди ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Київ : НАДУ, 2018. - 179 с.
18. Чернеженко О. М. Місцеве самоврядування в Україні та державах-учасницях ЄС: конституційне регулювання й організаційні моделі: монографія / Чернеженко О. М. ; Нац. акад внутр. справ. Київ : Ліра-К, 2018. 379 с.
19. Шкільняк М., Васіна А., Монастирський Г., Августин Р., Дудкіна О. Управління комунальною власністю об'єднаних територіальних громад в умовах нових викликів реформування місцевого самоврядування. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. № 4. С. 210-215. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41037/1/%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf>
20. Шкільняк М., Мельник А., Монастирський Г., Васіна А., Дудкіна О. Удосконалення механізмів публічного управління та адміністрування в контексті реалізації потенціалу децентралізації. Вісник економіки. 2021. № 2. С. 193-199. <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/download/1249/1352>
21. Шкільняк М., Мельник А., Монастирський Г., Васіна А., Іванова О., Дудкіна О. Управління життєдіяльністю територіальних громад в умовах воєнного стану: виклики й механізми реагування. Вісник економіки. 2022. Вип. 2. С. 197–206. <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1372>
22. Administracja samorządowa / Piotr Chrobak. // W: Leksykon bezpieczeństwa wewnętrznego / redakcja Włodzimierz Fehler, Jarosław J. Piątek, Renata Podgórska; Uniwersytet Szczeciński. Szczecin : Wydawnictwo Naukowe Wydziału Humanistycznego US Minerwa, 2017
23. Anzia S F.. Local Interests: Politics, Policy, and Interest Groups in US City Governments. University of Chicago Press, 2022.
24. Bankowa obsługa jednostek samorządu terytorialnego / Ewa Kowalewska. Ekonomiczne Problemy Usług. 2018, nr 4 (133) t. 1, s.197-206 DOI: 10.18276/epu.2018.133/1-16
25. Borysova, T., Monastyrskyi, G. (2018). Marketing innovation activity of urban public transport: results of the empirical study. Marketing and Management of Innovations, 3, 229-240. <http://doi.org/10.21272/mmi.2018.3-20>
26. Borysova, T., Monastyrskyi, G., Borysiak, O., & Protsyshyn, Yu. (2021). Priorities of Marketing, Competitiveness, and Innovative Development of Transport Service Providers under Sustainable Urban Development. Marketing and Management of Innovations, 3, 78-89. <http://doi.org/10.21272/mmi.2021.3-07>
27. Borysova, T., Monastyrskyi, G., Khrupovych, S., & Chaikivska, V. (2022). Marketing communication policy of local authorities as a tool for forming the image of municipal service providers. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 2(43), 306–315. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.43.2022.3614>
28. Borysova, T., Monastyrskyi, G., Zielinska, A. & Barczak, M. (2019). Innovation Activity Development of Urban Public Transport Service Providers: Multifactor Economic and Mathematical Model. Marketing and Management of Innovations, 4, 98-109. <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-08>
29. Counteracting effects of a long-lasting electrical power failure in the area of large cities : a case study for the municipality of the city of Szczecin / Cezary Guźniczak. // Modern Management Review, MMR. 2018, vol. 23 nr 25, s.43-58 DOI: 10.7862/rz.2018.mmr.42

30. Ćwierć wieku polityki lokalnej w Europie Środkowo-Wschodniej / redakcja Maciej Drzonek, Magdalena Musiał-Karg, Artur Wołek. Kraków : Akademia Ignatianum Wydawnictwo WAM, 2017.
31. Determinants of social dysfunctions of local government units / Julia Anna Klimek. // Zeszyty Naukowe / Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu. 2020, vol. 88 no. 1, s.67-81 DOI: 10.26349/zn.wsb.w.poznaniu.0088.06
32. Dykstra M. Uncertainty in the Empire of Routine: The Administrative Revolution of the Eighteenth-Century Qing State. Harvard University Press, 2022.
33. Ewolucja regulacji prawnych stanowiących podstawy współdziałania w samorządzie terytorialnym w okresie 30-lecia samorządu terytorialnego w Polsce / Małgorzata Ofiarska. // Samorząd Terytorialny. 2020, nr 4, s.29-51
34. Finansowanie zadań samorządowych w świetle zasady adekwatności oraz wymogów stabilności finansów publicznych / Teresa Lubińska. // Finanse Komunalne. 2017, nr 10, s.6-15
35. Government Fund for Local Investments : legal aspects of financial support for local government investment projects during the COVID-19 pandemic / Małgorzata Ofiarska. // Białostockie Studia Prawnicze. 2021, vol. 26 nr 4, s.139-162
36. Komunikacyjne podejście do roli metropolii : metropolie i wspólnota metropolitarna jako przestrzeń dyskursywnego uzasadniania decyzji / Michał Peno. // Samorząd Terytorialny. 2021, nr 7-8, s.63-75
37. Ksonzhyk, I., Taran, Y., Monastyrskiy, G., Vasina, A., Sytnytska, O., & Belei, S. (2021). Implementation of the principles of sustainable development of territorial communities: Decision making. Journal of management Information and Decision Sciences. 24(3), 1-12. <https://www.abacademies.org/abstract/implementation-of-the-principles-of-sustainable-development-of-territorial-communities-decision-making-10271.html>
38. Mechanizm kształtowania satysfakcji klientów z usług świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego / Krzysztof Błoński. - Szczecin : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2018
39. Novikova, M., Kozryieva, O., Novikov, D., Monastyrskiy, G., Mazur, A. Innovative Approaches to Economic Development of the Regions of Ukraine. Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage. 2019. 9791-9803. publons.com/p/35502729/
40. Nowe instrumenty finansowania współpracy między samorządami w ramach programowania i realizacji polityki regionalnej w latach 2014-2020 / Magdalena Kogut-Jaworska. // Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. 2017, nr 478, s.238-247 DOI: 10.15611/pn.2017.478.22
41. Organizacje pozarządowe na samorządowej scenie politycznej : przykład powiatów województwa zachodniopomorskiego / Łukasz Tomczak. // Acta Politica Polonica. 2017, nr 4 (42), s.83-93 DOI: 10.18276/ap.2017.42-07
42. Participatory budgeting : case study of the city of Szczecin / Jakub Baranowski. // Studia Administracyjne. 2019, nr 11, s.5-17
43. Partnerstwo i komunikacja w samorządzie terytorialnym : wybrane aspekty zarządzania i finansowania / Magdalena Kogut-Jaworska, Agnieszka Smalec. - Kraków, Legionowo : edu-Libri, 2018
44. Partnerstwo publiczno-prywatne w realizacji małych przedsięwzięć / Beata Zofia Filipiak. // Finanse Komunalne. 2017, nr 10, s.36-49
45. Podstawy prawne kulturotwórczej roli samorządu terytorialnego : perspektywa 30 lat doświadczeń / Janusz Sługocki. // Samorząd Terytorialny. 2020, nr 4, s.64-71
46. Polish-German-Austrian cross-border cooperation in the field of logistical support for rescue operations in natural disaster situations / editors Beata Filipiak, Agnieszka Majewska, Bernd Resch. - Warszawa : Difin, 2018